

Výroční správa

2017

Mestské lesy, spol. s r.o.

**J. Jančeka 34
Ružomberok**

Základné údaje o spoločnosti

Obchodné meno: *Mestské lesy, spol. s r.o. Ružomberok*

IČO: 31 603 271

Typ spoločnosti: *spoločnosť s ručením obmedzeným*

Dátum založenia: 22. 3. 1994

Sídlo: *Jána Jančeka 34, 034 01 Ružomberok*

SK NACE: 02100 – *Lesné hospodárstvo a ostatné služby v lesníctve*

Štatutárny zástupca: **Konateľ**

Ing. Milan Šlávka

JUDr. Ľubomír Kubáň

Dozorná rada

Predseda *Ladislav Valent*

Člen *Mgr. Marián Gašaj*

Člen *Ing. Jozef Halama*

Úvod

Predkladáme Vám Výročnú správu spoločnosti Mestské lesy, spol. s r.o. za rok 2017, ktorá hodnotí uplynulý rok z hospodársko-prevádzkového ako aj z ekonomického a finančného hľadiska.

Spoločnosť Mestské lesy, spol. s r.o. obhospodaruje v rôznych formách lesný majetok Mesta Ružomberok od 1.1.1993. Spoločnosť vykonáva správcovskú činnosť na cca 6 954 ha lesných pozemkov. Na tejto ploche zabezpečuje komplexnú starostlivosť o les, pestovné aj ťažbové práce, ošetrovanie, výchovu a ochranu lesných kultúr a snaží sa vytvárať podmienky na čo najlepšie využitie mimoprodukčných funkcií lesa. Zabezpečuje údržbu a rozvoj lesnej cestnej siete, protipožiarnu starostlivosť, chov a starostlivosť o lesnú zver v zmysle príslušných zákonov.

Spoločnosť odvádza finančné prostriedky Mestu v rôznych formách - najmä vo forme nájomného, dane z nehnuteľností – dane z lesných pozemkov a podielu na zisku. Obhospodarovanie je po ekonomickej stránke ovplyvňované a limitované vysokým podielom ochranných lesov, ktoré tvoria viac ako polovicu našich porastov.

Hospodársky rok 2017 bol do značnej miery ešte ovplyvnený dôsledkami udalostí z r. 2014, kedy veterná smršť Žofia na celom území Slovenska zničila a rozvrátila obrovské plochy lesných porastov a neobišla ani náš región. Hoci boli následky tejto veternej kalamity dlhé mesiace dôsledne odstraňované, nastúpila 2. vlna, ktorú odborníci predpovedali a ktorá býva po spomínaných udalostiach v smrekových porastoch takmer pravidlom – masívne premnoženie podkôrneho hmyzu. Už v rokoch 2015, 2016 a takmer po celý minulý rok sme sa sústreďovali prednostne na likvidáciu veľkého množstva jedincov napadnutých najmä lykožrútom. Dlhé, suché a teplé leto prispelo ešte viac k jeho rozšíreniu, jeho rojenie prebehlo podľa našich pozorovaní až v 2-3 vlnách. Napriek maximálnemu úsiliu a prijatým opatreniam sa tento stav podarilo eliminovať, nie však zvrátiť. Podobne nepriaznivá situácia je vo všetkých regiónoch, kde prevládajú smrečiny a v nasledujúcich rokoch je výhľad ďalšieho vývoja veľmi nepriaznivý. Masívne chradnutie a postupný úhyn smrekových monokultúr je problémom celej strednej Európy a treba sa s ním ako dôsledkom rozsiahlych klimatických zmien vyrovnávať a brať ho ako fakt. Samozrejme, že tomu sa musí prispôbovať aj postup pri obnove porastov a treba si zvyknúť na to, že aj ihličnaté lesy v okolí nášho mesta budú postupne v ďalších rokoch a desaťročiach zmenené na zmiešané, príp. s prevládajúcimi listnatými drevinami. Táto obnova si bude však vyžadovať značné finančné prostriedky.

Čo sa týka pestovnej činnosti v minulom roku, treba konštatovať, že objem vykonaných prác bol zatiaľ v 23- ročnej histórii existencie našej spoločnosti najvyšší. Nemalé finančné náklady si vyžiadali poťažbové úpravy plôch a ich príprava na zalesňovanie.

Samotné zalesňovanie umelou výsadbou prebehlo na ploche viac ako 68 ha, kde sa vysadilo rekordných 243 250 ks sadeníc. Tým sa však starostlivosť o mladé, nové lesné kultúry len začína, ako vždy bolo opakované nutné realizovať výžiny buriny okolo jednotlivých sadeníc, chemickú ochranu repelentmi proti zveri, atď. Samozrejme, že súčasne prebiehali aj ďalšie pestovné práce stanovené už v minulých rokoch Programom starostlivosti o les, najmä prerezávky.

Čo sa týka odpredaja drevnej hmoty a s tým súvisiacich tržieb bola situácia na trhu dosť zložitá. Záujem bol len o čerstvé, zdravé drevo. U nás prevládajúcimi sortimentmi boli sortimenty suchárové, nekvalitné a poškodené hmyzom, ktorými je trh presýtený a nie je o ne záujem, bol problém ich umiestniť a predáť. Už v minulých rokoch sa to premietlo do

mierneho poklesu priemerného speňaženia, tento trend sa v minulom roku však podarilo zastaviť.

Neoddeliteľnou súčasťou činnosti spoločnosti Mestské lesy s.r.o. je aj zabezpečenie celého spektra ekologických, rekreačno-oddychových funkcií, práce pri údržbe turistických chodníkov, starostlivosť o lesnú zver a jej prikrmovanie, pomoc pri financovaní rôznych verejno-prospešných aktivít v rámci nášho mesta. Spoločnosť sa snažila pomôcť sponzorsky športovým a kultúrnym subjektom. Na základe reklamnej zmluvy podporila Mestský basketbalový klub sumou 10 000.- €. Rôzne projekty mestských organizácií boli podporené aj materiálne – drevom vo výške cca 2 200.- €. Nezanedbateľná je aj spolupráca s rôznymi občianskymi združeniami, ako aj spolupráca s mestskými školskými zariadeniami. S mnohými z nich spolupracovala v rámci enviromentálnej a ekologickej problematiky – akcie pri čistení lesa, besedy, ukážky zalesňovania, atď. Na konštruktívnej úrovni je aj spolupráca s ochranármi, najmä so Štátnou ochranou prírody a Správou Národného parku Veľká Fatra.

Významnú sociálnu funkciu zabezpečuje spoločnosť Mestské lesy s.r.o. nielen zamestnávaním ľudí z regiónu, ale aj možnosťou samovýroby palivového dreva pre občanov mesta za symbolickú cenu, čo v dnešnej ekonomickej situácii pomáha mnohým rodinám. Spoločnosť je etablovaná a bola aktívna aj v rámci profesijných a stavovských organizácií odvetia lesného hospodárstva v celej SR. Je jedným z najaktívnejších členov Združenia obecných lesov a jedným zo zakladateľov obchodnej spoločnosti Zolka Zvolen s.r.o., ktorá združuje obhospodarovateľov mestských lesov a prostredníctvom ktorej ponúkame časť našej produkcie dreva.

Pri hodnotení roku 2017 možno konštatovať, že dopady nepriaznivej situácie z predchádzajúcich rokov značne ovplyvnili chod a hospodárenie spoločnosti. Všetky finančné záväzky voči Mestu boli však splnené a vytvorili sa aj finančné predpoklady pokračovať v ďalších fázach riešenia nepredvídanej situácie, do ktorej sme sa dostali. Napriek starostiam pri spracovávaní kalamity bola značná časť prostriedkov tak ako každý rok nasmerovaná do výchovy a zlepšenia stavu lesných porastov a zabezpečenia mimoprodukčných funkcií lesa. Stálym a prvoradým princípom pri našom hospodárení ostáva udržanie lesného majetku Mesta Ružomberok v stálom ekonomickom zisku pri zachovaní všetkých zásad odborného, prírode blízkeho obhospodarovania lesov.

Ing. Milan Šlávka
riaditeľ spoločnosti
 v.r.

I. Prevádzková činnosť v roku 2017

Pestovná činnosť

	ha	náklady (€)
Obnova lesa – zalesnenie umelou výsadbou	68,39	107 119
- prirodzeným zmladením	16,93	-
Odstraňovanie haluziny	61,10	42 247
Ochrana mladých porastov		
- výžinom buriny	180,30	21 878
- proti zveri	169,34	23 818
Výchova porastov prerezávkami	44,58	7 955
Iná ochrana lesa (proti podkôrnemu hmyzu, proti lúpaniu, atď.)	-	2 628
Ostatné pestovné práce (výrub krovín, porastová hygiena, oprava oplôtkov)	-	3 660

Priame náklady na pestovnú činnosť za rok 2017 dosiahli celkovú výšku 209 305 €. Tieto náklady sú o 3 447 € vyššie ako v predchádzajúcom roku.

Viac výpovedným údajom o následkoch vplyvu kalamity z r. 2014 a následného pôsobenia podkôrneho hmyzu na pestovnú činnosť je fakt, že oproti roku 2014 sú tieto náklady vyššie o takmer 85 000 €. Nezanedbateľný vplyv na rast týchto nákladov je aj nedostatok pracovných síl v tejto činnosti a s tým súvisiaci tlak na ich vyššie finančné a mzdové ohodnotenie.

Výkony pri zalesňovaní umelou výsadbou výrazne stúpili. Na ploche 68,39 ha bolo vysadené cca 243 250 kusov sadeníc ihličnatých a listnatých drevín, čo súvisí najmä s obnovou pokalamitných plôch. Došlo k určitému zvýšeniu plochy, na ktorej bolo po patričnej príprave možné uplatniť prirodzené zmladenie. Aj vďaka tomuto zvýšeniu sa nám darí v posledných rokoch vďaka výraznému podielu prirodzenej obnovy minimalizovať finančné náklady v tejto oblasti. Tento spôsob obnovy úzko súvisí s uplatňovaním tzv. podrastového spôsobu obhospodarovania lesa, ktorý sme v praxi začali uplatňovať pred cca 15 rokmi a začína prinášať prvé výsledky. Podporou prirodzeného zmladenia znižujeme náklady na umelú obnovu lesa, hoci tomu predchádzajúci ťažbový proces v takto obhospodarovných porastoch, je značne finančne náročnejší. Takto vznikajúce nové porasty sú odolnejšie, stabilnejšie a celý proces je v súlade s uplatňovaním princípov trvalo udržateľného obhospodarovania lesa, ktorý je našou prioritou.

Ďalšou položkou výrazne ovplyvňujúcou výšku nákladov na pestovnú činnosť sú náklady na odstraňovanie haluziny. Táto činnosť je pred začiatkom zalesňovania nevyhnutná, výsadba nie je možná bez úpravy plôch. Pokiaľ je to možné a rentabilné, snažíme sa časť haluziny spracovať aj na štiepku, bohužiaľ vo väčšine prípadov sú terénne a prístupové podmienky tak komplikované, že finančný efekt tohto spracovania je záporný. Preto je nutné ručné

uhadzovanie a odstraňovanie haluziny. K poklesu objemu výkonov tu došlo najmä z dôvodu, že v pokalamitnom stave došlo k úprave plôch uhadzovaním najmä v roku 2015 a 2016.

Treba povedať, že najmä výrazne zvýšený objem výkonov pri zalesňovaní je príčinou nárastu celkového objemu výkonov v pestovnej činnosti. Pri ostatných výkonoch ako ochrana mladých porastov proti zveri a výžinom ako aj pri ostatných pestovných prácach je objem výkonov aj nákladov porovnateľný s predchádzajúcim rokom. K miernemu zvýšeniu došlo vo výchove porastov prerezávkami. Súviselo to najmä s blížiacim sa koncom desaťročnej platnosti Programu starostlivosti o les a nutnosťou vykonania stanovených úloh v tejto činnosti. K nárastu nákladov došlo v položke iná ochrana lesa, ktorá zahŕňa najmä ochranu proti podkôrnemu hmyzu. Bolo založených 56 ks klasických lapákov, 84 ks feromónových lapačov, vykonávala sa aj ochrana proti lúpaniu atď.

Stav holín k 1.1.2017 bol 164,13 ha. Jeho prírastok v priebehu roka bol 65,40 ha, došlo však aj k úbytku vo výške 76,57 ha. Celkový zostatok na konci roka 2017 bol vo výške 152,96 ha.

Ťažbová, odvozná a manipulačná činnosť

Štruktúra celkových ťažieb v roku 2017

Ťažba spolu 35 768,10 m³	úmyselná 7 451,62 m³ 97,73 ha (21%)	úmyselná obnovná 5 450,50 m ³ / 0,09 ha
		úmyselná výchovná nad 50 r. 1 498,30m ³ / 71,11 ha
		úmyselná výchovná do 50 r. 477,06 m ³ / 26,53 ha
	náhodná 28 316,48 m³ (79%)	rubná náhodná 22 094,02 m ³
		predrubná náhodná nad 50 r. 3 986,79 m ³
		predrubná náhodná do 50 r. 1 717,41 m ³
		samovýroba 518,26 m ³

Štruktúra náhodných ťažieb v roku 2017

Štruktúra náhodných ťažieb v roku 2017			
Náhodná ťažba spolu 28 316,48 m ³	náhodná sústredená 21 583,39 m ³ (63,85 ha)	vietor	4897,38 m ³ (15,72 ha)
		podkôrny hmyz	16 686,01 m ³ (48,13 ha)
		imisie	0
	náhodná rozptýlená 6 733,09 m ³	vietor	1 550,81 m ³
		podkôrny hmyz	4 664,02 m ³
		sneh	0 ³
		samovýroba	518,26 m ³

Celková ťažba dreva vo výške 35 768 m³ (aj so samovýrobou) je oproti predchádzajúcemu roku nižšia o 1160 m³. Značne vyššia je v porovnaní s plánovaným objemom ťažby (30 000 m³). Rozhodujúci vplyv na to mala situácia s podkôrnym hmyzom. Vlna podkôrníkovej kalamity, ktorá zasiahla celý región následne po vetrovej kalamite Žofia v roku 2014 vrcholila práve v rokoch 2016, 2017 a zrejme sa preniesie aj do roku 2018. Tzv. náhodné (kalamitné) ťažby tak tvorili až 79% objemu celkovej ťažby. Väčšinu výkonov najmä v 2. polroku 2017 tvorila odstraňovanie jedincov napadnutých lykožrútom. Premnoženie podkôrneho hmyzu po veternej kalamite je takmer pravidlom a prospelo mu aj suché a horúce počasie počas leta. Všetky opatrenia a prostriedky smerovali k likvidácii tohto stavu a preto došlo len k minimálnemu plneniu úloh pri tzv. úmyselných ťažbách. Bohužiaľ nie všetky úlohy boli splnené v mladých prebierkových porastoch a keďže prioritou bola likvidácia kalamitného stavu, časť týchto povinností pri výchovných ťažbách bola presunutá do budúcich rokov.

Je nutné poukázať aj na vysoký podiel samovýroby – 518 m³. Ako už v úvode bolo spomínané, táto možnosť pre obyvateľov regiónu prichystať si palivové drevo na kúrenie je určitou sociálnou službou pre týchto občanov, ceny sú tu symbolické a prihliadajú na obtiažnosť terénu. Takýmto spôsobom sa likvidujú nielen zvyšky po ťažbe, ale aj jednotlivé roztrúsené kalamitné jedince, samozrejme pod dohľadom našich lesníkov.

Priame náklady na ťažbu a približovanie dreva dosiahli výšku 629 567 € pri objeme 33 450 m³. Väčšina vyťaženého objemu bola odpredaná po odvoze a následnom vyzdravení a sortimentácii na manipulačno – expedičnom sklade (32 423 m³). Menšia časť drevnej hmoty bola odbytovaná formou predaja na pni (1941 m³). Išlo hlavne o odpredaj z niektorých ťažko prístupných, vysoko nákladových porastov a pracovísk resp. porastov s menej hodnotnou drevnou hmotou, najmä prebierok do 50 rokov. Všetky náklady na ťažbu a približovanie tu znáša kupujúci. Takáto forma predaja sa osvedčila najmä v mesiacoch, keď je prísun väčší a hrozilo by dlhšie skladovanie dreva na sklade a jeho znehodnotenie.

Najviac výpovedným faktorom o náročnosti pracovísk sú priemerné náklady na ťažbu a približovanie dreva určeného na odvoz na náš expedičný sklad. Tie boli vo výške 18,82 €/m³. Oproti predchádzajúcemu roku sú o 1,74 €/m³ vyššie. Je to v prvom rade zapríčinené vyššou náročnosťou pracovísk, keď kvôli nutnosti likvidácie ohnisk podkôrneho hmyzu bolo nutné zasahovať aj v nedostupných lokalitách s tou najvyššou terénou náročnosťou. V neposlednom rade však treba spomenúť aj situáciu na pracovnom trhu, tlak na zvýšenie finančného ohodnotenia. Aj nároky pracovných skupín a firiem, ktoré pre nás pracujú v tomto smere stúpajú a aj v tejto oblasti sa začína prejavovať nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily, čomu sa musia prispôbiť aj objednávateľia ich prác. V tejto súvislosti je nutné spomenúť problém celkovej vysokej nákladovosti ťažbových prác, ktorý pretrváva už celé roky. Nedostupnosť porastov a extrémne sklony terénov a svahov, ktoré často umožňujú približovanie iba nákladnými lanovkovými systémami, sú však nemennými veličinami. Náročné technologické riešenia približovania dreva pochopiteľne celý proces značne predražujú. Túto situáciu podrobne analyzuje aj štúdia Národného lesníckeho centra, ktorá konštatuje, že prírodno-výrobné podmienky našich porastov sú extrémne a v porovnaní s podobnými subjektmi sú značným handicapom pri našom hospodárení.

Okrem spomínaných nákladov na ťažbu a približovanie sú ďalšími činnosťami prepojenými s ťažbovou činnosťou aj odvoz dreva z odvozných miest na manipulačno – expedičný sklad (množstvo 33450 m³, celkové náklady 155212 €, priemerné náklady 4,64 €/m³) a manipulácia dreva na tomto sklade (množstvo 32822 m³, celkové náklady 58761 €, priemerné náklady

1,79 €/m³). Ako už bolo spomínané, časť drevnej hmoty pochádzajúcej z najnáročnejších porastov, resp. porastov s najväčším poškodením bola odpredaná priamo pri pni. Aj keď prevádzkovanie manipulačno-expedičného skladu je z finančného hľadiska dosť náročné, je v našich podmienkach nevyhnutnosťou. Súvisí to s nemožnosťou vybudovania väčších manipulačných plôch a odvozných miest v dolinách, ktoré obhospodarujeme. Kvalitná manipulácia, sortimentácia a triedenie na spomínanom sklade prinášajú lepšie finančné zhodnotenie dreva a jeho lepšie priemerné speňaženie, ktoré nielen kompenzuje, ale aj prevyšuje zvýšené finančné náklady spojené s jeho prevádzkou.

Náklady na opravy a údržby lesných ciest a zväžnic a na budovanie technologických približovacích liniek v sume cca 28 600 € sú oproti minulému roku nižšie. Hlavným dôvodom je skutočnosť, že aj v tomto roku očakávame pri vrcholiacom kalamitnom stave intenzívnejšiu prevádzku týchto ciest a zväžnic a ich definitívnu opravu plánujeme až po ukončení tohto stavu. Celkove možno povedať, že lesná dopravná sieť je relatívne v dobrom stave, vyhovuje pre potreby lesnej prevádzky, priebežne sa rekonštruuje a v rámci finančných možností obnovuje a rozvíja.

Priemerné speňaženie dreva je určitým ukazovateľom obchodnej úspešnosti spoločnosti, je však ovplyvnené kvalitou dreva, jeho sortimentáciou, drevinovým zložením a vekom porastov, z ktorých pochádza. Vzhľadom na 79% podiel kalamitných ťažieb sme bohužiaľ našim odberateľom boli schopní ponúknuť väčšinou len tzv. suchárové drevo často poškodené hmyzom a značne znehodnotené. Napriek tomu sa priemerné speňaženie drevnej hmoty predanej z manipulačno – expedičného skladu (bez samovýroby) mierne zvýšilo na úroveň 50,48 €/m³. Len pre ilustráciu: priemerné speňaženie dreva, ktoré predal štátny podnik Lesy SR v roku 2017 je 49,64 €/m³. V súčasnom období je záujem len o čerstvé guľatinové sortimenty, záujem o drevo pochádzajúce z lykožrútových kalamít klesol a napr. u ihličnatej vlákniny dosahujú ceny rekordne nízke hodnoty na úrovni cien pred 10-15 rokmi.

Vývoj priemerného speňaženia dreva za posledných 8 rokov (predaj z ES a OM)

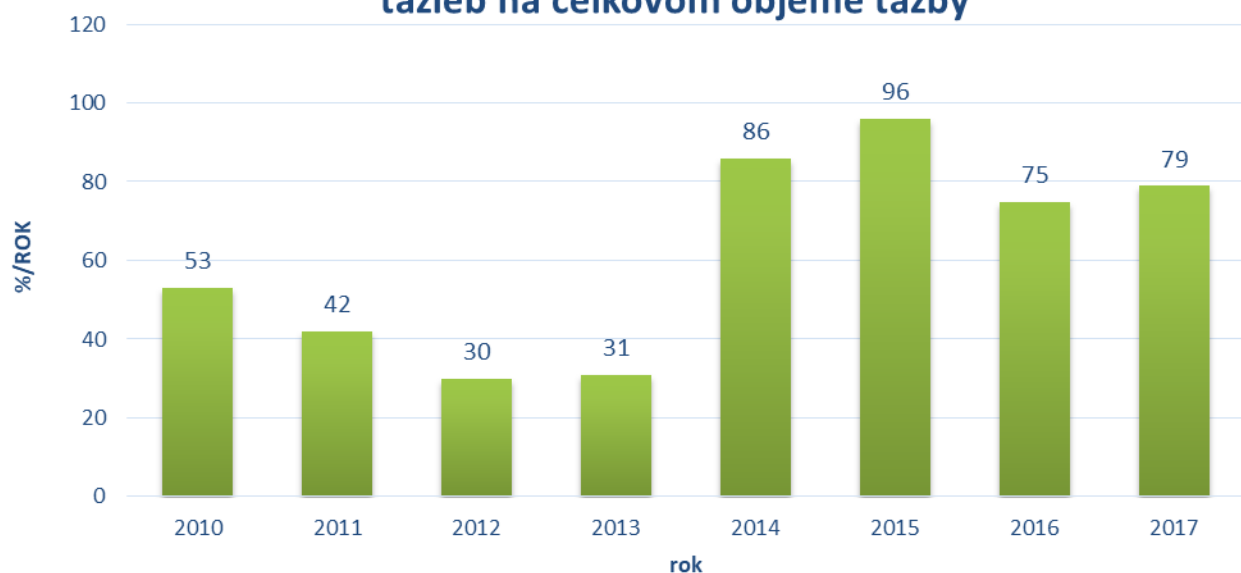
Vývoj nákladov na výrobu 1m³ dreva za posledných 8 rokov (ťažba + prilbližovanie + odvoz + manipulácia na MES)

Vývoj priamych nákladov na pestovnú činnosť za posledných 8 rokov

Vývoj percentuálneho podielu náhodných (kalamitných) ťažieb na celkovom objeme ťažby

II. Ekonomika

NÁKLADY	Skutočnosť	Plán	Skutočnosť	Plán
	2016	2017	2017	2018
	€	€	€	€
Materiálové náklady	82 297	85 000	96 454	100 000
Spotreba energií	5 466	6 000	6 114	6 500
Opravy a udržiavanie	39 025	50 000	32 544	40 000
Cestovné	9 345	8 000	8 648	9 000
Náklady na reprezentačné	1 404	2 000	1 491	2 000
Ostatné služby	780 676	750 000	937 828	803 000
Prepravné	0	0	0	0
Nájomné zahrňované do DZ	65 072	66 000	66 302	67 500
Telekomunikácie, známky	4 543	5 000	4 945	5 000
Mzdy + dozorná rada	293 042	305 000	293 671	305 000
Sociálne poistenie	100 852	107 400	100 783	107 380
Doplňkové poistenie	5 810	6 000	5 440	5 500
Daň z motorových vozidiel	688	700	706	750
Daň z nehnuteľností	18 670	18 670	18 670	18 670
Predaný tovar	0	0	0	0
Dary	4 983	5 000	5 320	5 000
Odpisy HIM	45 800	46 000	46 295	46 000
Ostatné finančné náklady	4 560	5 000	4 439	5 000
Škody spôsobené zverou	0	0	0	0
Rezerva na pestovnú činnosť	134 500	105 000	150 000	130 500
Tvorba ostatných rezerv	15 846	17 000	13 620	15 000
Sociálny fond	11 305	11 000	11 406	11 500
Náklady spolu	1 623 884	1 598 770	1 804 676	1 683 300

VÝNOSY	Skutočnosť 2016	Plán 2017	Skutočnosť 2017	Plán 2018
	€	€	€	€
Tržby za vlastné výkony	1 562 767	1 550 000	1 698 720	1 660 000
Tržby z predaja služieb	16 902	15 000	21 770	15 000
Zmena stavu dreva	28 803	20 000	13 570	15 000
Tržby z predaja materiálu	0	0	0	0
Prijaté úroky	31	30	0	0
Výnosy /cesta na M. Brdo/	12 833	10 000	12 538	12 500
Ostatné výnosy - finančné	0	0	2 678	2 000
Ostatné prevádzkové výnosy	23 875	23 800	101 694	23 800
Tržby z predaja HIM	500	0	0	0
Výnosy spolu:	1 645 711	1 618 830	1 850 970	1 728 300
NÁKLADY SPOLU:	1 623 884	1 598 770	1 804 676	1 683 300
VÝNOSY SPOLU:	1 645 711	1 618 830	1 850 970	1 728 300
HV - hrubý zisk	21 827	20 060	46 294	45 000
Daň	6 522	6 500	11 486	11 500
HV - čistý	15 305	13 560	34 808	33 500

Mestské lesy, spol. s.r.o. Ružomberok dosiahli v r. 2017 celkové výnosy vo výške 1 850 970 € pri nákladoch 1 804 676 €. Hospodársky výsledok pred zdanením bol vo výške 46 294 €, po zdanení 34 808 €. Oproti plánovaným údajom došlo na strane nákladovej aj výnosovej k zvýšeniu. Bolo to spôsobené vyššími výkonmi v pestovnej a ťažbovej činnosti ako bolo plánované. Z toho vyplýva aj zvýšenie hospodárskeho výsledku. Podstatným údajom je aj vytvorenie rezervy na pestovnú činnosť vo výške 150 000 €, ktorá bude účelovo využitá na obnovu a rekonštrukciu porastov.

Celkove spoločnosť odovzdala Mestu Ružomberok v rôznych formách cca 84 719 € (cca 59 315 € nájomné, 18 670 € daň z lesných pozemkov, 6 734 podiel na HV za rok 2016. Okrem toho podporila basketbalový oddiel MBK Ružomberok sumou 10 000 €. Iné menšie športové, kultúrno-spoločenské a charitatívne projekty v rámci mesta boli podporené finančnými darmi v hodnote 5 320 €, materiálne bolo na podobné projekty vyčlenené drevo v hodnote 2 200 €).

Komentár k jednotlivým položkám, porovnanie

Náklady

Materiálové náklady

oproti roku 2016 aj plánu navýšené, dôvodom je nákup väčšieho množstva sadbového materiálu na zalesňovanie ako bol pôvodný predpoklad, ale aj napr. väčšieho množstva krmiva pre lesnú zver

Spotreba energií

mierne navýšená oproti plánu najmä spotrebou tepla

Opravy a udržiavanie

oproti plánu a predchádzajúcemu roku náklady znížené. Časť opráv zvažnic vzhľadom na predpokladanú záťaž pri likvidácii kalamity presunutá až na nasledujúce roky, taktiež oprava oplotení a dvora pri administratívnej budove presunutá až na tento rok z dôvodu výstavby vedľajšieho objektu.

Cestovné

oproti roku 2016 náklady nižšie. Dôvodom je znížené vyplácanie paušálneho cestovného o jedného zamestnanca.

Náklady na reprezentáciu

oproti plánovaným nákladom nižšie, zhruba na úrovni roku 2016

Ostatné služby

tieto náklady z dôvodu väčšieho objemu výkonov v pestovnej a ťažbovej činnosti boli značne navýšené oproti plánu aj predchádzajúcemu roku. Súvisí to najmä s vyšším finančným zaťažením pri likvidácii podkôrnikovej kalamity a so zalesňovaním pokalamitných plôch.

Nájomné

na úrovni plánu aj predchádzajúceho roku

Telekomunikácie, známky

mierne navýšenie oproti roku 2016

Mzdy a dozorná rada

približne na úrovni roku 2016

Sociálne poistenie

súvisí s predchádzajúcou položkou, taktiež na úrovni roku 2016

Doplnkové poistenie

na úrovni predchádzajúceho roku

Daň z motorových vozidiel

vzhľadom na to, že nedošlo k obmene vozového parku ostáva nezmenená

Daň z nehnuteľností

voči predchádzajúcemu roku bez zmeny

Dary

oproti plánu aj predchádzajúcemu roku došlo k miernemu navýšeniu v dôsledku aktívnejšej podpory sociálnych aktivít a aktivít záujmových a športových združení

Najväčší príjemcovia darov:

- organizačný výbor Jubilejného zrazu turistov	1 000 €
- MŠ Riadok	500 €
- TJ Máj Černová	300 €
- Športový deň Klačno	300 €
- 110. výročie Černovskej tragédie	250 €
- Športové podujatie Ružomerské schody	200 €
- ŠÚV	200 €

Odpisy HIM

na úrovni plánovaných a na úrovni roku 2016

Rezerva na pestovnú činnosť

vzhľadom na vznik väčšieho objemu holín a pokalamitných plôch ako sa predpokladalo a s tým súvisiacou nutnosťou tieto plochy zalesniť a vykonať na nich ďalšie pestovné opatrenia táto rezerva oproti plánu narástla

Tvorba ostatných rezerv

položka obsahuje rezervu na nevyčerpanú dovolenku, na odvody z nevyčerpanej dovolenky a na nevyfakturované práce dodávateľov

Sociálny fond

tvorba aj čerpanie v súlade so zákonom, ktorý tieto skutočnosti upravuje

VÝNOSY

Tržby za vlastné výkony

položku tvoria najmä tržby za odpredaj drevnej hmoty. Nárast tržieb v r. 2017 súvisí so zvýšeným objemom ťažby, tým došlo aj k zvýšeniu výkonov pri predaji dreva. Ďalším dôvodom zvýšenia je aj lepšie speňaženie dreva pri jeho predaji oproti predpokladom.

Tržby za predaj služieb

oproti plánu a predchádzajúcemu roku došlo k zvýšeniu v súvislosti so zvýšením tržieb v oblasti poľovníctva.

Zmena stavu dreva

zmeny v dôsledku pohybu dreva na skladoch

Výnosy cesta M. Brdo

položka súvisí s výberom poplatkov od užívateľov cesty, za minulý rok na štandardnej úrovni. Objem takto získaných financií je pravidelne používaný na letnú a zimnú údržbu tejto komunikácie.

Ostatné finančné výnosy

vyplatenie dividend z obchodnej spoločnosti ZOLKA Zvolen s.r.o.

Ostatné prevádzkové výnosy

zvýšenie oproti roku 2016 aj oproti plánu. Položka zahŕňa preplatenie prác súvisiacich s projektom lesnícko – environmentálnych a klimatických služieb a ochrany lesov v chránených vtáčích územiach ako aj finančnú náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania pri spracovaní kalamity v prírodných rezerváciách a s tým spojenými následkami v susediacich porastoch. Ďalej ide tiež o rozpustenie dotácií z minulých rokov na investície do výšky odpisov.

Pohľadávky

	rok 2016	rok 2017
	€	€
Pohľadávky v lehote splatnosti	197.393,30	189.383,89
Pohľadávky po lehote splatnosti	1 285,78	0
Pohľadávky celkom	198.679,08	189.383,89

Závázky

	rok 2016	rok 2017
	€	€
Závázky v lehote splatnosti	61.710,35	91 439,88
Závázky po lehote splatnosti	0	0
Závázky celkom	61.710,35	91 439,88

V súvislosti s vyhodnotením záväzkov a pohľadávok je nutné upozorniť na fakt, že spoločnosť nemá za rok 2017 žiadne pohľadávky ani záväzky po lehote splatnosti, čo je v tejto dobe pomerne neobvyklý jav. Je vyvolaný zodpovedným prístupom pri úhrade záväzkov a v prípade pohľadávok opatrným a prezieravým postupom pri výbere odberateľov, z ktorých väčšina sa javí ako finančne stabilná. Toto portfólium odberateľov sa vytváralo celé roky a dnes je aj zárukou pravidelného odberu všetkých sortimentov dreva napriek zložitej situácii na trhu s touto surovinou najmä čo sa týka ihličnatého dreva z kalamitných ťažieb.

III. Stratégia rozvoja spoločnosti na rok 2018 – plán činnosti na rok 2018

Pestovná činnosť

Veľké množstvo úloh v tejto oblasti vyplýva z cieľov Programu starostlivosti o les (bývalý lesný hospodársky plán), ale najmä zo zákonnej povinnosti a potreby obnovy plôch po spracovaní kalamít. Prvoradým predpokladom pre začiatok zalesňovania bude úprava plôch uhadzovaním a odstraňovaním haluziny a to najmä na miestach, kde nebolo možné a rentabilné jej spracovanie na štiepku. Spomínaný výkon bude nutné realizovať na ploche cca 63 ha s finančnými nákladmi cca 44 000 €. Samotné jarne aj jesenné zalesňovanie prebehne na ploche 67 ha pri výsadbe cca 227 600 kusov sadeníc bude nutné využiť finančné prostriedky vo výške cca 108 000 €. Ochrana mladých lesných kultúr výžinom bude vykonaná na ploche 390 ha s predpokladanými nákladmi 44 000 €. Chemická ochrana týchto kultúr proti odhryzu zverou na ploche cca 286 ha si vyžiada sumu cca 36 000 €. Po určitom útlme bude nutné pokračovať v realizácii prerezávok, plánujeme ich vykonať na ploche 31 ha s nákladmi cca 5 900 €.

Výrub krovín bude vykonaný na ploche 10 ha, porastová hygiena na ploche 8 ha. Jednou z najdôležitejších činností bude podobne ako v minulých rokoch ochrana proti podkôrnemu hmyzu, ktorá bude vykonávaná nielen klasickými lapákmi a feromónovými lapačmi, ale napomôže jej aj pálenie zvyškov po ťažbe a dôsledné vyčistenie pracovísk po vykonaní ťažbového procesu. Podľa potreby budú počas celého roka vykonávané opravy oplôtkov, čistenie a opravy chodníkov, poškodené stromy budú ošetrované prípravkom Pelacol. Celkom si náklady na zabezpečenie pestovnej činnosti a oblastí s ňou spojených vyžadujú v budúcom roku sumu cca 247 000 € (ide o vyslovene priame náklady bez réžie). Ďalšie náklady budú spojené s údržbou a opravou lesných ciest a zväžnic, ktoré sú v niektorých lokalitách po minuloročnej záťaži značne poškodené, údržbou protipovodňových odrážok a budovaní približovacích liniek, čistením potokov. Celkovo si tieto činnosti vyžadujú finančné náklady vo výške 48 000 €. Na výstavbu a opravu krmných zariadení pre lesnú zver, zabezpečenie sena a ďalšieho krmiva v rámci výkonov pre poľovníctvo bude nutné vyčleniť sumu cca 11 000 €.

Ťažbová činnosť

Najmä vzhľadom na nepredvídateľné okolnosti týkajúce sa pôsobenia prírodných živlov a ťažko predpokladateľnú situáciu s podkôrnym hmyzom je veľmi obtiažny odhad výšky ťažieb a ich štruktúra. Aj keď pred rokom 2014 došlo k priaznivému trendu, resp. poklesu vo vývoji náhodných ťažieb (najmä spôsobených podkôrnym hmyzom) očakávame podobne ako v roku 2017 znovu pretrvávanie vysokých čísel. Napriek všetkým prijatým opatreniam je predpoklad, že podiel náhodnej ťažby bude pomerne vysoký. Rozhodujúci podiel na tom bude mať určite ďalší vývoj v lykožrútom napadnutých porastoch.

Celkový objem ťažby v r. 2018 odhadujeme a plánujeme zhruba na úrovni 32 000 m³. Z tohto množstva by náhodná ťažba mohla predstavovať cca 23 500 m³. Z úmyselnej ťažby vo výške 8 500 m³ bude ťažba obnovná vo výške 5 000 m³. Úmyselné výchovné ťažby (tzv. prebierky) plánujeme pri mladších porastoch do 50 rokov realizovať vo výške cca 1 000 m³ na ploche 70 ha. Prebierky nad 50 rokov budú v objeme 2 500 m³ vykonané na ploche 140 ha.

Oproti predchádzajúcemu roku je to mierny nárast, celkový objem ťažby však plánujeme nižší ako v roku 2017. Všetky plánované úmyselné ťažbové zásahy sú súčasťou Programu starostlivosti o les.

IV. Certifikácia PEFC

PEFC je celosvetová nezisková, nezávislá mimovládna organizácia, ktorá podporuje trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov prostredníctvom nezávislej certifikácie. PEFC ako najväčší certifikačný systém na svete v oblasti lesného hospodárstva poskytuje vlastníkom lesov a spracovateľom dreva mechanizmus, pomocou ktorého môžu spotrebiteľom zaručiť, že používané drevo a výrobky z neho pochádzajú z lesov obhospodarovaných trvalo udržateľným spôsobom. PEFC certifikácia predstavuje transparentný systém posúdenia obhospodarovania lesov.

Certifikované lesy sú pravidelne kontrolované nezávislými audítormi, ktorí sa zameriavajú na kontrolu dodržiavania najmä nasledovných princípov:

- drevo sa ťaží do výšky prírastku a lesné porasty po ťažbe sú nepretržite obnovované,
- citlivé hospodárenie podporujúce rozvoj prírodných procesov a biodiverzity
- udržiavanie priaznivého stavu a zachovanie vzácnych lesných ekosystémov a domovských lokalít chránených druhov rastlín a živočíchov
- podpora mimoprodukčných funkcií lesa
- rešpektovanie vlastníckych práv a práv občanov na využívanie lesa
- podpora zamestnanosti na lokálnej úrovni, atď.

Všetky tieto princípy sú rozpracované do jednotlivých položiek a ukazovateľov. Ich dodržiavanie bolo predmetom auditu vykonaného certifikačnou komisiou TŮV SŮD Slovakia v mesiaci august 2011. Audit pozostával z rozsiahleho vonkajšieho terénneho zisťovania, ako aj z kancelárskej kontroly súčasného stavu. Keďže voči obhospodarovaniu lesov Mesta Ružomberok neboli vznesené žiadne závažnejšie pripomienky, bola konštatovaná spokojnosť s činnosťou spoločnosti a súlad so stanovenými certifikačnými kritériami, bol spoločnosti Mestské lesy, spol. s r.o. dňa 14.11.2011 udelený tento certifikát a osvedčenie o účasti na celom certifikačnom procese. Dodržiavanie jeho zásad je priebežne kontrolované certifikačným orgánom, jeho platnosť je v súlade s tým aktualizovaná, momentálne je platný do 19.10.2022.

Správa členov Dozornej rady Mestské lesy s.r.o. Ružomberok o podnikateľskej činnosti spoločnosti Mestské lesy s.r.o. Ružomberok

Dátum vypracovania správy: 9. 5. 2018

Správu podávajú: Ladislav Valent – predseda DR
Mgr. Marián Gašaj – člen DR

Predmet správy: Správa poslancov MsZ Ružomberok o hospodárskej činnosti spoločnosti Mestské lesy, spol. s r.o. Ružomberok

Spoločnosť Mestské lesy, spol. s r.o. vykonáva správu lesného majetku Mesta Ružomberok na ploche 6954 ha lesných pozemkov. Na tejto ploche zabezpečuje komplexnú starostlivosť o lesné porasty, ťažbové a pestovné práce, ošetrovanie, výchovu, ochranu lesných kultúr. Zabezpečuje aj protipožiarnu starostlivosť, chov a starostlivosť o lesnú zver a vytvára čo najlepšie podmienky na využitie mimoprodukčných funkcií lesa. V stálom pracovnom pomere má spoločnosť 16 zamestnancov. Počet živnostníkov, ktorí pre spoločnosť pracujú dodávateľským spôsobom v pestovnej a ťažbovej činnosti značne kolíše podľa sezóny, v lete pre ňu pracuje až 50-60 takýchto pracovníkov.

Funkciu členov Dozornej rady vykonávame od 17.3.2015, spolu so zamestnancom spoločnosti Ing. Jozefom Halamom.

V roku 2017 boli celkovo 3 zasadnutia Dozornej rady a to v termínoch 3.5., 24.7. a 28.11.2017. Každé zasadnutie sa venovalo hospodárskym výsledkom spoločnosti v uplynulom období. Zasadnutia sa vždy zúčastnil aj riaditeľ spoločnosti a ekonómka spoločnosti, ktorí odpovedali na otázky a podávali vysvetlenia k jednotlivým problematikám. Značná pozornosť bola venovaná problematike obnovy lesných porastov po kalamite z r. 2014 a ekonomickým dopadom tejto obnovy na hospodárenie spoločnosti.

Záver a celkové zhodnotenie

Mestské lesy, spol. s r.o. Ružomberok dosiahli v r. 2017 celkové výnosy vo výške 1 850 970 € pri nákladoch 1 804 676 €. Hospodársky výsledok pred zdanením bol vo výške 46 294 €, po zdanení 34 808 €. Oproti minuloročným údajom došlo na strane nákladovej aj výnosovej k zvýšeniu, najmä z dôvodu zvýšeného objemu výkonov, keďže v roku 2017 bola zaznamenaná mimoriadna situácia s kalamitou spôsobenou podkôrnym hmyzom.

Spoločnosť si zároveň splnila všetky finančné záväzky voči Mestu a jej celková situácia je z finančného a ekonomického hľadiska stabilizovaná.

Ladislav Valent, poslanec MsZ
Mgr. Marián Gašaj, poslanec MsZ

Správa o podnikateľskej činnosti spoločnosti Mestské lesy, s.r.o. Ružomberok

Dátum vypracovania správy: 9. 5. 2018

Správu podáva: JUDr. Ľubomír Kubáň, konateľ spoločnosti

Predmet správy: Správa poslanca MsZ Ružomberok o hospodárskych výsledkoch spoločnosti Mestské lesy, spol. s r.o. Ružomberok

Spoločnosť Mestské lesy, spol. s r.o. vykonáva správu lesného majetku Mesta Ružomberok na ploche 6954 ha lesných pozemkov. Na tejto ploche zabezpečuje komplexnú starostlivosť o lesné porasty, ťažbové a pestovné práce, ošetrovanie, výchovu, ochranu lesných kultúr. Zabezpečuje aj protipožiarnu starostlivosť, chov a starostlivosť o lesnú zver a vytvára čo najlepšie podmienky na využitie mimoprodukčných funkcií lesa. V stálom pracovnom pomere má spoločnosť 16 zamestnancov. Počet živnostníkov, ktorí pre spoločnosť pracujú dodávateľským spôsobom v pestovnej a ťažbovej činnosti značne kolíše podľa sezóny, v lete pre ňu pracuje až 50-60 takýchto pracovníkov.

V roku 2017 som ako zástupca poslaneckého zboru vykonával funkciu konateľa spoločnosti. Túto funkciu som vykonával spolu s Ing. Milanom Šlávkom. Pravidelne som sa zúčastňoval výrobných porád a snažil som sa v rámci svojich možností pomáhať pri riadení spoločnosti. Celé hospodárenie spoločnosti je podrobne vyhodnotené a do detailov rozpracované vo Výročnej správe za rok 2017, ktorej som spoluautorom. Táto správa hodnotí uplynulý rok z hospodársko-prevádzkového, ekonomického ako aj finančného hľadiska. Je v nej zdôvodnené zníženie výnosov ako aj nákladov. Takisto sú v nej rozobraté jednotlivé výnosové a nákladové položky ako aj stratégia rozvoja spoločnosti na rok 2018 a plán jej činnosti.

Záver a celkové zhodnotenie

Mestské lesy, spol. s r.o. Ružomberok dosiahli v r. 2017 celkové výnosy vo výške 1 850 970 € pri nákladoch 1 804 676 €. Hospodársky výsledok pred zdanením bol vo výške 34 808 €, po zdanení 11 486 €. Oproti minuloročným údajom došlo na strane nákladovej aj výnosovej k zvýšeniu, najmä z dôvodu zvýšeného objemu výkonov, keďže v roku 2017 bola zaznamenaná mimoriadna situácia s kalamitou spôsobenou podkôrnym hmyzom.

Spoločnosť si zároveň splnila všetky finančné záväzky voči Mestu a jej celková situácia je z finančného a ekonomického hľadiska stabilizovaná.

JUDr. Ľubomír Kubáň
Poslanec MsZ